

RIKSDAGENS SVAR 286/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om skydd för direkta tilläggs pensionsarrangemang vid arbetsgivarens insolvens och lag om ändring av 13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om skydd för direkta tilläggs pensionsarrangemang vid arbetsgivarens insolvens och lag om ändring av 13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (RP 276/2014 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 42/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om skydd för direkta tilläggs pensionsarrangemang vid arbetsgivarens insolvens

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpning

Denna lag tillämpas på sådana utfästelser om tilläggs pension som skapar en skyldighet för arbetsgivaren att betala tilläggs pension till en arbetstagare som avses i 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001) eller i 1 kap. 1 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) i syfte att trygga eller förbättra arbetstagarens utkomst efter det att han eller hon gått i ålderspension enligt 3 kap. 11 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller 3 kap. 8 § i lagen om sjömanspensioner

(1290/2006) (*direkt tilläggs pensionsarrangemang*).

Denna lag ska också tillämpas på direkta arrangemang för betalning av tilläggs pension till en arbetstagares efterlevande make och arbetstagarens barn under 18 år (*annan förmånstagare*) när arbetstagaren avlidit.

Denna lag tillämpas inte på

1) skydd av tilläggs pensionsarrangemang som arbetsgivaren ordnar genom ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse,

2) arbetsgivare som enligt 1 kap. 3 § i konkurslagen (120/2004) inte kan försättas i konkurs.

2 §

Garantiskyldighet

Arbetsgivaren ska se till att minst hälften av det belopp som följer av arbetsgivarens pensionsåtagande enligt ett direkt tilläggspensionsarrangemang är tryggt i händelse av konkurs eller företagssaneringsförfarande (*garantiskyldighet*).

Arbetsgivarens garantiskyldighet börjar när en rätt till tilläggspension som inte är beroende av kommande händelser eller omständigheter uppstår för arbetstagaren eller en annan förmånstagare enligt villkoren för det direkta tilläggspensionsarrangemanget. Garantiskyldigheten fortsätter att gälla tills skyldigheten att betala tilläggspension upphör eller pensionsåtagandet upphör att gälla av någon annan orsak.

Närmare bestämmelser om beräkning av ett pensionsåtagande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Fullgörande av garantiskyldigheten

Arbetsgivaren kan fullgöra garantiskyldigheten

1) genom att teckna en försäkring för pensionsåtagandet hos ett försäkringsbolag som enligt försäkringsbolagslagen (521/2008) eller lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) har rätt att bedriva försäkringsverksamhet i Finland,

2) genom att ställa en betryggande säkerhet för pensionsåtagandet; säkerheten kan också vara en bankgaranti som ställts av en part med säte i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

3) på ett sätt som kan jämföras med de i 1 och 2 punkten avsedda medlen och som i praktiken tryggar arbetstagarens tilläggspensionsrätt, om arbetsgivaren försätts i konkurs eller undergår företagssanering.

Arbetsgivaren kan också fullgöra garantiskyldigheten genom en kombination av de medel som avses i 1 mom. Garantiskyldigheten

betraktas som fullgjord även om arbetsgivaren har arrangerat minst hälften av den utlovade tilläggspensionsförmånen som en gruppensionsförsäkring eller individuell pensionsförsäkring eller genom en pensionsstiftelse eller en pensionskassa, och resten genom ett direkt tilläggspensionsarrangemang.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på en försäkring eller säkerhet för att den ska skydda pensionsåtagandet samt om förfarandet vid ställande av säkerhet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Arbetsgivarens informationsskyldighet

När garantiskyldighet har uppstått för arbetsgivaren enligt 2 § 2 mom. ska arbetsgivaren varje räkenskapsperiod lämna arbetstagaren eller en annan förmånstagare en skriftlig utredning om pensionsåtagandets belopp och om det sätt på vilket garantiskyldigheten fullgjorts. Utredningen ska lämnas inom fyra månader från räkenskapsperiodens utgång.

Om det sker väsentliga förändringar i säkerhetens värde eller försäkringens omfattning eller i andra omständigheter som är förknippade med fullgörandet av garantiskyldigheten, ska arbetsgivaren informera arbetstagaren eller en annan förmånstagare om förändringarna omedelbart efter det att arbetsgivaren fått kännedom om dem.

5 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag genom inspektioner som förrättas på begäran av arbetstagaren eller en annan förmånstagare. Bestämmelser om tillsyn finns i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Arbetsgivaren, arbetstagaren eller en annan förmånstagare är skyldiga att lämna arbetar-

skyddsmyndigheten de uppgifter som behövs för tillsynen.

8 §

Övergångsbestämmelser

På direkta tilläggspensionsarrangemang som avtalats före denna lags ikraftträdande ska från och med den 1 april 2016 denna lag tillämpas.

Om ett direkt tilläggspensionsarrangemang har avtalats och om tilläggspension har börjat betalas ut i enlighet med villkoren för arrangementet före denna lags ikraftträdande, kan arbetarskyddsmyndigheten på ansökan befria arbetsgivaren från garantiskyldigheten för högst två år i sänder förutsatt att

1) företagets ekonomiska ställning uppskattas skäligen trygga de pensionsåtaganden som hänför sig till det direkta tilläggspensionsarrangementet, och

2) den person som är berättigad till direkt tilläggspension samtycker till befrielsen.

Arbetarskyddsmyndigheten kan för att bevilja befrielse enligt 2 mom. ställa krav på säkerhet eller informationsskyldighet eller andra motsvarande ytterligare krav. Befrielsen kan också beviljas delvis eller villkorligt. Närmare bestämmelser om bedömning av förutsättningarna för befrielse och om förfarandet vid beviljande av befrielse får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Omprövning av ett beslut som meddelats med anledning av ansökan som avses i 2 mom. får begäras hos arbetarskyddsmyndigheten på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Ett beslut med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

6 §

Straffbestämmelse

En arbetsgivare eller dennes företrädare som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) lämnar felaktig information vid fullgörande av informationsskyldigheten enligt 4 § 1 mom. eller försummar den informationsskyldighet som avses i 4 § 2 mom. och gärningen är ägnad att leda till att den som har rätt till tilläggspension inte får kännedom om att garantiskyldigheten har försummats, eller

2) försummar arbetarskyddsmyndighetens uppmaning att fullgöra garantiskyldigheten enligt 2 eller 3 § eller informationsskyldigheten enligt 4 §,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om garantiskyldighet dömas till böter.

Vid fördelning av ansvaret mellan arbetsgivaren och dennes företrädare tillämpas 47 kap. 7 § i strafflagen (39/1889).

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 13 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1330/2014, som följer:

13 §

Meddelande av anvisningar och uppmaningar

En uppmaning kan meddelas i fråga om

- 1) en omständighet som hänför sig till arbetsmiljön och arbetsklimatet och som inverkar på arbetstagarnas säkerhet och hälsa,
- 2) arbetstids- eller semesterbokföring eller annan bokföringsskyldighet,
- 3) givande av löneuträkning, arbetsintyg eller skriftlig information om de centrala villkoren i arbetet i enlighet med arbetsavtalslagen,
- 4) ordnande av företagshälsovård,

5) förbudet mot diskriminering, förbudet mot repressalier eller förbudet mot diskriminerande platsannonser enligt diskrimineringslagen (1325/2014), skyldigheten enligt 7 § 2 mom. i den lagen att utarbeta en plan för främjande av likabehandling eller rätten enligt 7 § 3 mom. i den lagen för företrädare för personalen att få information,

6) tillsynen över direkta tilläggspensionsarrangemang,

7) skyldigheter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 10 februari 2015